

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

КАФЕДРА СОЦІАЛЬНИХ І ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

)

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.О. Начальника навчально-наукового
інституту цивільного захисту

_____ Павло РОСОХАЦЬКИЙ
(підпис) (Власне ім'я ПРИЗВИЩЕ)

" 30 " _____ серпня _____ 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІГРОТЕХНІЧНІ МЕТОДИ В ПСИХОЛОГІЇ

вибіркова

за освітньою (освітньо-професійною) програмою
«Екстремальна та кризова психологія»
освітнього ступеня бакалавр

у галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

за спеціальністю 053 «Психологія»

мова навчання українська

Схвалено вченою радою
навчально-наукового інституту
цивільного захисту

Протокол від

« 30 » серпня 2025 року № 9

Черкаси – 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Ігротехнічні методи в психології» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Екстремальна та кризова психологія» для підготовки здобувачів освіти за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 053 «Психологія»

Розробники:

доцент кафедри суспільних наук

кандидат педагогічних наук Кришталь А.О.

доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін

кандидат психологічних наук, доцент Гонтаренко Л.О.

Робочу програму навчальної дисципліни рекомендовано кафедрою Соціальних і гуманітарних дисциплін

Протокол від «25» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін

_____ Тетяна ЧУБІНА

«_25» серпня 2025 року

Схвалено проектною групою освітньої програми «Екстремальна та кризова психологія»
Гарант освітньої програми

_____ Валерій БОСНЮК

«_____» _____ 2025 року

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни полягає в ознайомленні здобувачів вищої освіти із сутністю ігротехнічних методів в психології, розвитку соціальних навичок та вмінь, формуванні навичок вирішення конфліктних ситуацій шляхом співробітництва, кооперації, що ґрунтуються на використанні ігрових методів; розвитку організаторських здібностей, комунікативних навичок, навичок самоконтролю, самооцінки та оцінки поведінки інших, емпатії.

У результаті вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати:

знання: щодо сутності поняття «Ігротехнічні методи в психології», особливостей формування академічної доброчесності здобувача вищої освіти; ролі академічної доброчесності в системі університетської освіти; нормативно-правової бази (кодекси, положення, правила, пам'ятки тощо) з дотримання академічної доброчесності в НУЦЗУ; ознак порушення принципів академічної доброчесності та академічної відповідальності; ознак та характеристик академічної культури; змісту та основних положень Кодексу академічної доброчесності НУЦЗУ; поняття «інтелектуальна власність», ознак порушення інтелектуальної власності; щодо проявів плагіату у масовій культурі; особливостей оформлення наукового тексту його цитування й покликання; особливостей дослідницької роботи, оформлення бібліографії; цитування;

уміння/навички: Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів застосування інноваційних підходів **комунікацію:** донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності. Здатність ефективно формувати комунікативну стратегію

комунікація:

Здатність ефективно формувати комунікативну стратегію

автономію та відповідальність:

Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти	
	очна (денна)	заочна (дистанційна)
Статус дисципліни	Професійна вибіркова	
Рік підготовки	2-й	2-й
Семестр	3-й	3-й
Обсяг дисципліни:		
в кредитах ЕКТС	4	4
кількість модулів	1	1

загальна кількість годин	120	120
Розподіл часу за навчальним планом:		
лекції (годин)	-	-
семінарські, практичні (годин)	40	6
самостійна робота (годин)	80	114
підсумковий контроль	дифзалік	дифзалік

3. Передумови для вивчення дисципліни

Пререквізити: «Соціальна психологія», «Філософія», «Психологія праці та організаційна психологія».

Постреквізити: компетентності здобуті під час вивчення навчальної дисципліни необхідні для професійної підготовки здобувачів за усіма компонентами освітньої програми.

4. Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньо-професійної програми «Екстремальна та кризова психологія» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

~ досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання:

Програмні результати навчання	Абревіатура
Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.	ПР 10
Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.	ПР 14

~ формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності	Абревіатура
Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	ЗК 7
Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.	СК 4

5. Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни:

«Ігротехнічні методи в психології»

Змістовий модуль 1.

МОДУЛЬ 1. Теоретико-методологічні засади ігротехнічних методів в психології

Тема 1.1. Науково-методологічні засади курсу «Ігротехнічні методи в психології». Феномен гри в філософських і культурних концепціях. Творчість як фундаментальна науково-теоретична проблема. Осмислення творчості в культурно-історичному процесі. Індивідуально-суб'єктивний вимір творчості. Творчість як шлях і досвід. Мислення як творчість. Креативність, її природа, види, діагностичні можливості. 4 години

Література: [Баз.: 1, 3-5, 6. Доп.: 2-6, 9, 10].

Тема 1.2. Творчість і терапевтичні практики. Їхні відображення у грі. Терапевтичний потенціал творчості. Арт-терапія, її види і форми. Музична терапія і її зв'язок з психологією творчості. Зцілення творчістю, специфіка і канали такого зцілення.

Література: [Баз.: 1, 2, 4, 5. Доп.: 1, 6, 10].

Тема 1.3. Методологічні основи теорії ігрової діяльності. Творчість, новизна і прогрес. Матеріальні передумови для подальшого розвитку раннього мистецтва, починали виявлятися його самостійні форми. Ігрова діяльність людей тісно пов'язана з їхньою життєдіяльністю.

Література: [Баз.: 1-4, 5, 6. Доп.: 2, 5, 7-10].

Тема 1.4. Діагностика та креативність. Креативність як властивість особистості. Визначення креативності. Тести Дж. Гілфорда. Метод діагностики творчих здібностей Е.П. Торранса. Р.Стернберг про креативність

Література: [Баз.: 1, 2, 6. Доп.: 1-4, 8, 10].

Тема 1.5. Структурні та функціональні характеристики ігротерапії. Мистецтво і терапія мають спільне коріння. Імітаційна гра в психології. Конструювання та проведення імітаційних ігор.

Література: [Баз.: 1-3, 5. Доп.: 2, 4, 5, 9, 10].

Тема 1.6. Сутність ігротехнічних методів в психології та їхня класифікація. Організаційно-діяльнісна гра в психології. Методологія організаційно-діяльної гри в психологічній і навчальній практиці. Загальна характеристика ігрових методів навчання. Рольові ігри й ділові ігри та їх різновиди.

Література: [Баз.: 1, 2, 6. Доп.: 4, 7, 9, 10].

Тема 1.7. Колажування як цілепокладальна терапевтична техніка. Основні цілі. Індивідуальна та групова робота. Основними темами колажів. Схема аналізу колажів. Інтерпретації зон колажу.

Література: [Баз.: 1-, 6. Доп.: 3-6, 10].

Контрольна робота за модулем 1.

Змістовий модуль 2.

МОДУЛЬ 2. Види та форми ігротерапії..

Тема 2.1. Мозковий штурм як метод.

Генерація ідей (без критики). Кількість понад якість. Вільні асоціації. Фіксація ідей. Аналіз та відбір ідей. Оцінка. Групування та відбір. Ключові принципи для ефективного мозкового штурму. Неформальна атмосфера.

Література: [Баз.: 1-3, 5, 6. Доп.: 3, 8, 9, 10].

Тема 2.2. Ізотерапія, як арт-терапевтичний метод Сюжетно-рольові психологічні ігропрактики. Фундамент арт-терапії. Різноманіття поверхонь, матеріалів, технік малювання. Активізує важливі психічні функції. Психокорекційні можливості ізотерапії. Піскова терапія – вид арт-терапії. Використання природних матеріалів. Глибинна робота з почуттями і переживаннями клієнта. Осмислення та моделювання стратегії поведінки. Відпрацювати витіснені емоції, переживання. Процес створення піскових композицій.

Література: [Баз.: 1-3, 6. Доп.: 1-3, 6, 8, 9, 10].

Тема 2.3. Глинотерапія – як робота з пластичними матеріалами. Робота з тілесним «Я» (зняття тілесних затисків). Вивільнити переживання, надаючи їм певної форми. Рівні роботи з глиною. Глина - посередник в комунікації індивіда.

Література: [Баз.: 1-3, 6. Доп.: 1-3, 6, 8, 9, 10].

Тема 2.4. Музична терапія. як джерело зцілення від душевних негараздів і тілесних недугів. Думки, переживання, уявлення. Складність і комплексний характер психоемоційного впливу музики.

Література: [Баз.: 1-3, 6. Доп.: 1-3, 6, 8, 9, 10].

Тема 2.5. Рольові ігри. Казкотерапія та маскотерапія. Наявність ролей. Відмінність цілей учасників гри, які виконують різні ролі. Взаємодія ролей. Наявність спільної мети у всього ігрового колективу. Багатоальтернативність рішень. Наявність групового або індивідуального оцінювання діяльності учасників гри. Наявність керованої емоційної напруги. Казкотерапія використовує метафору для створення зв'язків між казковими подіями і поведінкою у реальному житті. Активізація ресурсів та розкритті потенціалу особистості. Осмисленням пережитого, моделюванням майбутнього. Маскотерапія базується на проекції внутрішнього глибинного стану людини назовні. Напрямки маско терапії. Функції маски в рамках різноманітних підходів

Література: [Баз.: 1-3, 6. Доп.: 1-3, 6, 8, 9, 10].

Тема 2.6. Інтерактивного спілкування. Драматерапія. Техніка мандал..

Області застосування драма терапії. Психологічні задачі, які успішно вирішує драма терапія. Неспецифічні цілі драма терапії. Основні техніки драма терапії. Техніка мандал. використання мандали як психодіагностичного та психокорекційного інструменту. Сприяння зміні актуальних станів. Ефект дзеркала - відображенні стану людини. Ефект структурних елементів. Ефект сенсу. Ефект взаємодії з творчими інструментами. Стадії кола мандали та їх особливості.

Література: [Баз.: 1-3, 6. Доп.: 1-3, 6, 8, 9, 10].

Тема 2.7. Ділові ігри в психології. Арт цілепокладання.

Організація та проведення ділових ігор. Квест як ігротехнічний метод подолання перешкод. Магічні ігри та ритуали в психологічній практиці. Перфоманс. Відмінності гри і перфомансу в психології. Визначення та усвідомлення особливостей потреб особистості та їхнього впливу на формування життєвих стратегій. Можливість зафіксувати вторинні вигоди у можливому саботажі клієнта на шляху досягнення успіху. Емоційні та тілесні особливості проживання клієнтом шляху до досягнення цілі і загалом бажаність успіху.

Література: [Баз.: 1-4, 5, 6. Доп.: 4, 8, 9, 10].

Тема 2.8. Імітаційні ігрові технології навчання

Суть імітаційних ігрових технологій. Моделювання. Інтерактивність. Навчальна мета. Типи імітаційних ігор. Імітаційні ігри. Рольові ігри. Операційні ігри. Переваги використання. Активне навчання. Розвиток навичок. Безпечне середовище. Мотивація. Навчання професій. Розвиток управлінських навичок. Вивчення соціальних взаємодій.

Література: [Баз.: 1-4, 5, 6. Доп.: 4, 8, 9, 10].

Тема 2.9. Арт-терапевтичні техніки роботи з груповими процесами та тимбілдингом

Зміст і герої. Аспекти інтерпретації. Формальні та неформальні стосунки. Використання техніки «Груповий малюнок». Особливості взаємодії в групі, стратегії спілкування, самопрезентації.

Література: [Баз.: 1-4, 5, 6. Доп.: 4, 8, 9, 10].

Контрольна робота за модулем 2.

Дифзалік.

9. Розподіл дисциплін у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять

Назви змістових модулів і тем	Очна (денна) форма				
	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		лекції	семінари (практичні) заняття	самостійна робота	поточний контроль

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади застосування ігротехнічних методів в психології					
Тема 1.1. Науково-методологічні засади курсу «Ігротехнічні методи в психології». Феномен гри в культурних концепціях	12	-	4	8	опитування, завдання, ін-дробота
Тема 1.2. Творчість і терапевтичні практики, їхні відображення у грі	6	-	2	4	опитування, завдання, ін-дробота
Тема 1.3. Методологічні основи теорії ігрової діяльності	6	-	2	4	опитування, завдання, ін-дробота
Тема 1.4. Діагностика та креативність.	6	-	2	4	опитування, завдання, ін-дробота
Тема 1.5. Структурні та функціональні характеристики ігротерапії. Конструювання та проведення імітаційних ігор	12		4	8	опитування, завдання, ін-дробота
Тема 1.6. Сутність ігротехнічних методів в психології та їхня класифікація.	6	-	2	4	опитування, завдання, ін-дробота
Тема 1.7. Колажування як цілепокладальна терапевтична техніка.	6	-	2	4	опитування, завдання, ін-дробота
Модульна контрольна робота	6		2	4	індивідуальна письмова робота
Всього за 1 модуль	60		20	40	
Змістовий модуль 2. Види та форми ігротерапії. .					
Тема 2.1. Мозковий штурм як метод. як арт-терапевтичний метод.	6	-	2	4	опитування, завдання, ін-дробота
Тема 2.2. Ізотерапія. Піскова терапія	6	-	2	4	опитування, завдання, ін-дробота
Тема 2.3. Глинотерапія – як робота з пластичними матеріалами.	6	-	2	4	опитування, завдання, ін-дробота
Тема 2.4. Музична терапія.	6	-	2	4	опитування, завдання, ін-дробота
Тема 2.5. Рольові ігри. Казкотерапія та маскотерапія.	6	-	2	4	опитування, завдання, ін-дробота
Тема 2.6. Інтерактивного спілкування. Драматерапія. Техніка мандал.	6	-	2	4	опитування, завдання, ін-дробота
Тема 2.7. Ділові ігри в психології. Техніки роботи з груповими процесами та тимбілдингом.	6	-	2	4	опитування, завдання, ін-дробота
Тема 2.8. Арт-терапевтичні техніки роботи з Я-концепцією та стосунками	6		2	4	опитування, завдання, ін-дробота
Контрольна робота за модулем 2	6		2	4	Інд.п и с ь - м о в а р о - б о т а
Дифзалік	6	-	2	4	Інд.п и с ь -

					м о в а р о- бота
Всього за 2 модуль	60		20	40	
ВСЬОГО	120	-	40	80	2

Назви змістових модулів і тем	Заочна (дистанційна) форма				
	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		лек- ції	семінари (практичні) заняття	само- стійна робота	поточний контроль
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади застосування ігротехнічних методів в психології					
Тема 1.1. Науково-методологічні засади курсу «Ігротехнічні методи в психології». Феномен гри в філософських і культурних концепціях	7		-	7	індробота-
Тема 1.2. Творчість і терапевтичні практики, їхні відображення у грі	8	-	1	7	індробота
Тема 1.3. Методологічні основи теорії ігрової діяльності	8	-	1	7	індробота
Тема 1.4. Діагностика та креативність.	8		1	7	індробота
Тема 1.5. Структурні та функціональні характеристики ігротерапії. Конструювання та проведення імітаційних ігор	7	-	-	7	індробота
Тема 1.6. Сутність ігротехнічних методів в психології та їхня класифікація.	7	-	-	7	індробота
Тема 1.7. Колажування як цілепокладальна терапевтична техніка.	7	-	-	7	індробота-
Модульна контрольна робота	8			8	Інд.п и с ь - м о в а р о- бота
Разо за 1 модуль	60		3	57	
Змістовий модуль 2. Види та форми ігор ігротерапії.					
Тема 2.1. Мозковий штурм як метод.	6	-	1	5	індробота
Тема 2.2. Ізотерапія. Піскова терапія.	6	-	1	5	індробота
Тема 2.3. Глинотерапія – як робота з пластичними матеріалами.	6	-	-	6	індробота
Тема 2.4. Музична терапія.	6	-	-	6	індробота
Тема 2.5. Рольові ігри. Казкотерапія та маскотерапія.	6	-	-	6	індробота
Тема 2.6. Інтерактивного спілкування. Драматерапія. Техніка мандал.	6	-	-	6	індробота
Тема 2.7. Ділові ігри в психології. Техніки роботи з груповими процесами та	6	-	1	5	індробота

тімблінгом.					
Тема 2.8. Арт-терапевтичні техніки роботи з Я-концепцією та стосунками	6			6	індробота
Модульна контрольна робота 2.	6			6	Інд.п и с ь - м о в а р о - б о т а
Диференційний залік	6			6	Інд.п и с ь - м о в а р о - б о т а
Всього за модуль 2.	60		3	57	
ВСЬОГО	120		6	114	-

Індивідуальні завдання можуть виконуватись здобувачами як під час практичних занять, так і під час самостійної роботи. Формами виконання індивідуальних завдань є: написання рефератів, есе, дайджесту, аналітичного огляду, аналізу практичних та проблемних ситуацій, підготовка результатів власних досліджень (тези доповідей та участь у науково-практичних конференціях) тощо.

Детальний опис форм, вимоги до виконання та критерії оцінювання індивідуальних завдань (самостійної роботи) здобувачів викладені у методичних вказівках для самостійного вивчення дисципліни «Ігротехнічні методи в психології».

1. Мозковий штурм «Кар'єра».
2. Логічні завдання для інтерактивного спілкування.
3. Мозковий штурм «Почуття».
4. Мозковий штурм «Важкий клієнт».
5. Тренінг для навчання та організаційного розвитку.
6. Тренінг сенситивності (прогнозування поведінки).
7. Тренінг «Мова тіла».
8. Тренінг «Встановлення зорового контакту у групі».
9. Тренінг «Обговорення та зоровий контакт».
10. Лідерський тренінг.
11. Тренінг з управління конфліктом.
12. Типи та види рольових позицій, що використовуються на іграх.
13. Характеристики ролей, що використовуються у конкретних ситуаціях.
14. Прийоми «занурення» в інтерактивні технології.
15. Прийоми «вивантаження» з ігрової взаємодії або «зняття ролей».
16. Зворотній зв'язок за підсумками інтерактивної взаємодії.

6. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: диференційований залік, стандартизовані тести, наскрізні та командні проекти, аналітичні звіти, реферати, есе, завдання на смузі психологічних перешкод, презентація власних досліджень.

Оцінювання рівня освітніх досягнень здобувачів здійснюється за 100-бальною шкалою.

7. Критерії оцінювання

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль результатів навчання здобувачів освіти проводиться у формі:

фронтального та індивідуального опитування, виконання письмових завдань, практичних ситуацій, проектної роботи.

Підсумковий контроль проводиться у формі модульної контрольної роботи та диференційного заліку.

Розподіл балів, які отримують здобувачі, за результатами опанування навчальної дисципліни, формою підсумкового контролю якого є:

- диференційний залік

Денна (очна) форма

Вид навчальної роботи		Кількість	Максимальний бал за вид навчальної роботи	Загальна максимальна кількість балів
Модуль 1	І. Поточний контроль			
	Практичні заняття	9-	2	18
	Модульна робота 1	1	15	15
	Разом за 1 модуль			33
Модуль 2	Практичні заняття	8	2	16
	Модульна робота 2	1	15	15
	Разом за 2 модуль			31
	Індивідуальне завдання		11	11
	Диференційний залік	1	25	25
Разом				100

Заочна (дистанційна) форма

Вид навчальної роботи		Кількість	Максимальний бал за вид навчальної роботи	Загальна максимальна кількість балів
Модуль	І. Поточний контроль			
	Практичні заняття	3-	5	15
	Модульна робота 1	1	20	20
	Разом за модуль 1			35
	Практичні заняття	3	5	15
	Модульна робота 2	1	20	20
	Разом за модуль			35
	Диференційний залік	1	30	30
Разом всього				100

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів:

- поточного контролю роботи здобувача впродовж семестру (включно із самотстійною та індивідуальною роботою);
- підсумкового контролю успішності.

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському (практичному) занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (зокрема, самостійно опрацьований матеріал) під час роботи на заняттях та набутих навичок під час виконання практичних завдань.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на семінарському (практичному) занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 2 балів) для очної форми навчання,)

2 балів – завдання виконане в повному обсязі, відповідь правильна, наведено аргументацію, використовуються професійні терміни, є посилання на додатково опрацьовані джерела.

1 бали – завдання виконане, але обґрунтування відповіді недостатнє, у звіті допущені значні помилки.

0 балів – завдання не виконане.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки, акуратність оформлення письмової роботи, самостійність виконання.

занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 5 балів) для заочної (онлайн) форми навчання :

5 балів – завдання виконане в повному обсязі, відповідь правильна, наведено аргументацію, використовуються професійні терміни, є посилання на додатково опрацьовані джерела.

4 бали – завдання виконане, але обґрунтування відповіді недостатнє, у звіті допущені незначні помилки.

3 бали – завдання виконане, але обґрунтування відповіді недостатнє, у звіті допущені значні помилки.

2 бал – завдання виконане частково, допущені незначні помилки.

1 бал – завдання виконане частково, допущені значні помилки.

0 балів – завдання не виконане.

Оцінювання **індивідуальних завдань** для очного відділення (самостійна робота) здійснюється на семінарських заняттях за шкалою від 0 до 11 балів.

Критерії оцінювання залежать від форми виконання завдання. Наприклад (оцінювання есе, дайджесту, реферату):

10-11 балів – отримують здобувачі, які можуть виокремити з різних джерел основні положення, структурно об'єднати їх, коротко проаналізувати кожне з них та зробити ґрунтовні узагальнюючі висновки.

6-9 балів – отримують здобувачі, які в цілому правильно виокремили основні положення кожного з джерел, частково здійснили їхній аналіз, але не зробили узагальнюючих висновків.

2-5 балів – отримують здобувачі, які фрагментарно виокремили основні положення кожного з джерел, але не зробили їх відповідного аналізу та узагальнюючих висновків.

0-1 бал – отримують здобувачі, які не виконали завдання або у роботі яких виявлено факти академічної не доброчесності.

Додатковий 1 бал здобувачі вищої освіти можуть отримати за активність на практичному занятті.

Модульна контрольна робота є складовою поточного контролю і здійснюється через проведення аудиторної письмової роботи під час проведення останнього семінарського заняття в межах окремого залікового модуля.

Кожен варіант модульної контрольної роботи складається з двадцяти тестових зав-

дань та одного ситуаційного завдання. Відповіді на поставленні завдання здобувачів повинні відображати вільне володіння обсягом навчального матеріалу, передбаченого програмою.

Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні контрольної роботи за модулем (оцінюється в діапазоні від 0 до 15 балів – для здобувачів освіти денної форми навчання: від 0 до 20 балів – для слухачів заочної форми навчання(ЗФН)): сума балів за правильне виконання письмового або тестового завдання складає 20 балів (30 балів для слухачів заочної форми навчання). «Вага» одного правильно вирішеного тестового запитання складає 1 бал:

1 бал – правильна відповідь;

0 балів – неправильна відповідь.

Сума балів за виконання ситуаційного завдання складає 10 балів (20 балів для слухачів ЗФН). При його оцінюванні береться до уваги вміння застосовувати знання на практиці (у вигляді наведення власних прикладів), оцінювати факти, явища, вільно висловлювати власні думки, самостійно оцінювати різноманітні явища та факти, виявляючи особисту позицію що до них, вміло використовувати міжпредметні зв'язки.

15 балів (20 балів ЗФН) – питання розкрито в повному обсязі, відповідь вірна, наведено переконливу аргументацію, використовуються професійні терміни, наявний творчий підхід.

10-14 балів (19-14 балів ЗФН) – питання розкрито вірно, але обґрунтування відповіді недостатнє, використана професійна термінологія.

6-9 балів (13-9 балів ЗФН) – питання розкрито частково, допущені значні помилки при аргументації, термінологія використана з помилками.

2-5 балів (8-1 бал ЗФН) – питання розкрито на рівні окремих фрагментів, аргументація відсутня.

0-1 бал – питання не розкрито.

Підсумковий контроль успішності проводиться з метою оцінювання результатів навчання на завершальному етапі, проводиться у формі диференційованого заліку.

Кожен варіант підсумкового контролю складається з двох теоретичних питань та практичного завдання. Відповіді на поставленні завдання здобувачів повинні відображати вільне володіння обсягом матеріалу, передбаченим програмою, зокрема, вміти застосовувати його на практиці (у вигляді наведення власних прикладів, розв'язання психологічних ситуацій тощо), оцінювати факти, явища, вільно висловлювати власні думки, самостійно оцінювати різноманітні явища та факти, виявляючи особисту позицію що до них, вміло використовувати міжпредметні зв'язки.

Критерії оцінювання знань здобувачів на підсумковому контролі (оцінюється від 0 до 25 балів для здобувачів освіти денної форми навчання: від 0 до 30 балів – для слухачів ЗФН):

24-25 балів (28-30 балів ЗФН) – в повному обсязі здобувач володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкрив зміст теоретичного питання;

19-23 балів (20-27 балів ЗФН) – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, в основному розкрито зміст теоретичного питання. При наданні відповіді на деякі питання не вистачає достатньої аргументації;

12-18 балів (16-19 балів ЗФН) – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, в основному розкрито зміст теоретичного питання. При наданні відповіді на деякі питання не вистачає достатньої глибини та аргументації, при цьому є несуттєві неточності та незначні помилки;

8-11 балів (11-15 балів ЗФН) – в цілому володіє навчальним матеріалом, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

1-7 балів (1-10 балів ЗФН) – частково володіє навчальним матеріалом, відповіді загальні, допущено при цьому суттєві помилки;

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичного питання та практичних завдань.

Перелік завдань для підготовки до заліку

1. Принципи побудови імітаційних ігор в психології.
2. Організація та проведення імітаційних ігор в психології.
3. Переваги та обмеження технології імітаційних ігор.
4. Комп'ютерні імітаційні ігри та їхня роль в психологічній науці.
5. Специфіка організаційно-діяльних ігор в психології і типи ігрових груп.
6. Переваги та обмеження організаційно-діяльних ігор в психології.
7. Пошуково-апробаційна гра «Геракл».
8. Інтерактивна інноваційна гра «Запит».
9. Ділові ігри в психології.
10. Види ділових ігор в психології.
11. Характеристики ділової гри з точки зору психологічної науки.
12. Переваги ділових ігор та можливості їх використання в психології.
13. Цілі для розвитку учасників гри.
14. Методи активізації навчального процесу.
15. Ситуаційний аналіз (кейс-стаді). Методи роботи із ситуаціями в психології.

Аналіз конкретних ситуацій.

16. Основні характеристики методу активізації навчального процесу.
17. Переваги та обмеження методу кейсів.
18. Метод «Інциденту».
19. Переваги та обмеження методу «інциденту».
20. Розбір кореспонденції («баскетметод»).
21. Переваги та обмеження методу аналізу кореспонденції.
22. Метод програвання ролей (інсценування).
23. Ситуаційно-рольова гра «Конфлікт».
24. Рольова гра «Оцінка глибини конфлікту».
25. Рольова гра «Дилема в'язня».
26. Ситуаційно-рольова гра «Скарга».
27. Конфліктні ситуації (вирішення ситуаційних завдань) в психології.
28. Рольова гра «Конфлікт в державній установі служби цивільного захисту».
29. Ситуаційно-рольова гра «Шантаж».
30. Ситуаційно-рольова гра «Доручення завдання підлеглому».
31. Ситуаційно-рольова гра «Прийом на роботу».
32. Вправа-тест «Управлінські ситуації та спрямованість керівника».
33. Ситуаційно-рольова гра «Слалом».
34. Інформаційний лабіринт «Папка керівника».
35. Авторська гра «Емпатіум» як метод розвитку емоційного інтелекту.
36. Метод мозкового штурму. Генерування ідей. Процедура мозкового штурму.

Правила мозкового штурму.

37. Переваги та обмеження мозкового штурму.
38. Метод синектики в психології. Прийоми, засновані на аналогії. Етапи проведення синектичної сесії. Організація синектичної сесії.
39. Проблеми використання синектики.

40. Метод асоціацій в психології. Застосування метафор.
41. Принципи організації технології вільних асоціацій.
42. Правила для організаторів із застосування методу.
43. Правила інтерактивної взаємодії для учасників.
44. Практичні технології для генерування ідей.

8. Засоби провадження освітньої діяльності

Засобами провадження освітньої діяльності є мультимедійне забезпечення та супровідні матеріали до нього, комп'ютерна програма для перевірки наукових робіт на наявність плагіату Unichack.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Література

Основна:

1. Стандарт вищої освіти України із галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 «Психологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 24.04.2019 р. № 565 (зі змінами).
2. Освітньо-професійна програма «Екстремальна та кризова психологія» для підготовки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти в галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 053 «Психологія». Черкаси: НУЦЗ України.
3. Вознесенська О. Використання арт-технологій в сімейній психотерапії // Простір арт-терапії: 36. наук. ст. / ЦІППО АПН України, ГО, Арт-терапевтична асоціація; Редкол.: Семиченко В. А., Чуприков А. П. та ін. – К.: Міленіум, 2007. – Вип. 1. – С. 5-19.
4. Лефтеров В.О., Форманюк Ю.В., Третьякова Т.М. Теорія і практика психологічного тренінгу: методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів. Одеса: Фенікс, 2021. – 44 с.
2. Фомич М.В. Психологія діяльності в особливих умовах : навч.посіб. / [М.В. Фомич, С.І. Головченко, Г.С. Грибенюк, О.М. Дячкова та ін.] ; за заг. ред. проф. М.А. Кришталя. – Черкаси: видавець Третьяков О.М., 2021. – 120 с.
3. Шандрук С.К. Психологія професійних творчих здібностей: [монографія] / Сергій Костянтинович Шандрук. – Тернопіль: Економічна думка, 2015. – 357 с.
4. Шрагіна Л.І. Психологія вербальної уяви: Функціонально-системний підхід. Монографія. – К. Києво-Могилянська академія, 2016
5. Федій О.А. Естетотерапія. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури. – 2012.
6. Яценко Т.С. Теорія і практика групової психокорекції: Активне соціально-психологічне навчання: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закладів] / Яценко Т.С. – К.: Вища школа, 2004. – 679 с.

Допоміжна:

1. Босик З. О. Родинна обрядовість: трансформація та архетипові мотиви весільної обрядовості Середньої Наддніпрянщини : монографія / З. О. Босик; Нац. ун-т культури і мистецтв. України, Укр. центр культ. дослідж. – К. : НАКККіМ, 2010. – 343 с.
2. Захарова Н. М. Соціальна адаптація старших дошкільників засобами ігрової діяльності [Текст] : дис... канд. пед. наук: 13.00.08 / Захарова Наталя Миколаївна; Бердянський держ. педагогічний ун-т. – Бердянськ, 2007. – 245 с.

3. Кришталь М.А. Психологічне забезпечення професійної діяльності працівників пожежно-рятувальних підрозділів МНС України : [навчальний посібник] / Кришталь М.А. – Черкаси : Академія пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля, 2011. – 226 с.
4. Кукуруза Н.В. Майстерність ведучого: Навчальний посібник. – Івано-Франківськ, 2010. – 176 с.
5. Рибалка В.В. Методологічні питання наукової психології / В. В. Рибалка. – К.: Ніка-Центр, 2003. – 204 с.
6. Фурман А. В. Теорія навчальних проблемних ситуацій: психолого-дидактичний аспект : монографія / А. В. Фурман. – Тернопіль: Астон, 2007. – 164 с.
7. Bronzino L.Yu., Markuze G., Bodriyar Zh. Teoretiko-metodologicheskii analiz kontsepta obshchestva potrebleniya [Theoretical and methodological analysis of the concept of consumer society]. Sovremennyye issledovaniya sotsial'nykh problem [Modern research of social problems]. – 2011, 8(4). – p. 62.
8. Wangaard D., Stephens J. Creating a Culture of Academic Integrity: A Toolkit for Secondary Schools. Search Institute Press; Mac Win Paedition, 2011. – 176 p.
9. Music Therapy Helps Vets Control Symptoms of PTSD. Режим доступу: <http://www.wnyc.org/story/93503-music-helps-vets-control-symptoms-ptsd/>
10. Punkanen M. On a journey to somatic memory//Music and altered states: consciousness, transcendence, therapy and addictions. Ed. by David Aldridge and Jörg Fachner. – Jessica Kingsley Publishers. – 2006. – Chapter 11. – p. 140 – 144

Інформаційні ресурси:

1. Авторська ігротехніка «Емпатіум». Методичний посібник з проведення ігрових занять з розвитку емоційного інтелекту на основі гри «Емпатіум» за ред. Балунової О.І., Ізмайлової Н.В., Лов'ягіної О.Л. – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://www.infran.ru/wp-content/uploads-1.pdf>
2. Варій М.Й. Загальна психологія. Навчальний посібник / 2-ге видан., випр. і доп. – К.: «Центр учбової літератури», 2007. – 968 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://psychologiya.org.ua/zagalyna_psychologiya.html

Доцент кафедри соціальних
і гуманітарних дисциплін
кандидат психологічних наук

Людмила ГОНТАРЕНКО